



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **JUDr. R. K.**, zast. JUDr. Jiřím Běleckým, advokátem, se sídlem Vysoká 267/1, Rakovník, proti žalovanému: **ředitel Policie České republiky, správy Středočeského kraje**, se sídlem Na Baních 1304, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2007, č. j. 6 Ca 84/2006 - 47,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2007, č. j. 6 Ca 84/2006 – 47, **se zrušuje** a věc se tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 2. 2006, č. PSC-78/PK-2005, zamítl žalovaný odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Policie ČR, Okresního ředitelství Rakovník (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ve věcech služebního poměru ze dne 24. 11. 2005, č. 309. Tímto rozhodnutím byl žalobce podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „zákon o služebním poměru“) propuštěn ze služebního poměru pro porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, neboť dne 14. 11. 2005 ve 14:15 hod. při řízení svého osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda Felicia SPZ X na silnici II. třídy č. 227 na 20,95 km, ve směru od Kněževse na Rakovník vjel pod vlivem alkoholu s vozidlem vpravo do silničního příkopu, kde poté čelně narazil do stromu. Při nehodě utrpěl těžké zranění obou dolních končetin a zranění obličeje. Technická závada, jako příčina dopravní nehody, nebyla na místě zjištěna. Na vozidle vzniklá hmotná škoda, odhadnutá na místě na cca 80 000 Kč. V 15:30 hod. téhož dne byl u žalobce proveden odběr krve v nemocnici s poliklinikou Rakovník, přičemž z protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem bylo ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze metodou plynové chromatografie a Widmarkovou zkouškou

zjištěno 1,57 g/kg alkoholu. Služební poměr žalobce byl podle § 108 odst. 3 zákona o služebním poměru ukončen dnem doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel dne 8. 12. 2005 odvolání, v němž se domáhal zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Odvolání odůvodnil tím, že před svým odjezdem ze služebny v Hořesedlích žádný alkohol nepožil, což lze doložit výsledkem řady spolupracovníků, se kterými toho dne byl v kontaktu, a o kterých je ostatně také zmínka v napadeném rozhodnutí. Tyto osoby vesměs potvrzují verzi stěžovatele o tom, že žádný alkohol nepožíval, uvádějí, že stěžovatel žádné známky požití alkoholu nejevil, přičemž pokud by měl mít v této době v krvi tolik alkoholu, jak je zmíněno v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, nepochybně by na něm všichni museli pozorovat známky opilosti. Stěžovatel, stejně jako ve svém předchozím vyjádření ze dne 23. 11. 2005, uvedl, že vezl kamarádovi láhev slivovice, při jízdě mu přes cestu přeběhl kanec, kterému se snažil vyhnout, v důsledku čehož nezvládl řízení a narazil do stromu. Začal pociťovat nesnesitelnou bolest, kterou se snažil utišit tím, že se napil slivovice. Není si vědom, kolik slivovice mohl vypít, ani jak dlouho byl poté ještě při vědomí, rozhodně však byl v šoku který mu bránil racionálně uvažovat. Po prvním odběru krve měl být proveden i druhý odběr, ze kterého by bylo zřejmé, kdy ve skutečnosti alkoholický nápoj požil, zda před jízdou či bezprostředně po nehodě.

V průběhu řízení před žalovaným byli vyslechnuti svědci S. N., L. D., J. P., A. B. a M. G., kteří po poučení podle § 55 odst. 1 až 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a po poučení o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi podali obsahově naprosto stejné výpovědi jako již dříve v úředních záznamech.

Rozhodnutím ze dne 27. 2. 2006, č. PSC-78/PK-2005, žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť námitkám stěžovatele uvedeným v odvolání nepřisvědčil. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zrekapituloval skutková zjištění a poukázal na skutečnost, že ohledáním místa dopravní nehody nebyla žádná láhev s alkoholem nalezena, ani nebyl nalezen obal od alkoholického nápoje, který by potvrzoval tvrzení odvolatele, že alkohol požil až po nehodě. Z tohoto důvodu nebylo nutné provádět druhý odběr krve, ani vyžadovat další znalecký posudek, neboť vzhledem k okolnostem věci k tomu nebyl důvod a tvrzení stěžovatele, že alkohol požil až po nehodě bylo účelové, vedené snahou o příznivější výsledek řízení. Konstatoval, že stěžovatel měl možnost se v řízení o propuštění ze služebního poměru k věci vyjádřit. Při doručení rozhodnutí o propuštění mu bylo umožněno se seznámit se spisovým materiálem, zúčastnil se jednání senátu poradní komise, který projednával jeho odvolání, a kde byl též seznámen i s doplněným spisovým materiálem. Do dne vydání rozhodnutí žalovaného však stěžovatel nenavrhl na podporu svého tvrzení žádný důkaz, kromě znaleckého posudku, který byl vypracován dne 1. 12. 2005 a nevzpomněl si ani, kterému kamarádovi vezl slivovici k narození dítěte. Podle názoru žalovaného všechny důkazy založené ve spise prokazují, že stěžovatel pod vlivem alkoholu řídil motorové vozidlo, se kterým havaroval. Stěžovatel byl v průběhu řízení o odvolání seznámen se doplněným spisovým materiálem (i s důkazy pořízenými po vydání napadeného rozhodnutí) a neměl k jejich obsahu žádné připomínky. Stěžovatel nebyl ve svých procesních právech zkrácen, když měl před vydáním napadeného rozhodnutí možnost se k věci vyjádřit.

a rovněž v odvolacím řízení mu bylo umožněno nahlédnout do spisu a byly mu poskytnuty fotokopie protokolů o výpovědích svědků, ke kterým též nevzněl žádné připomínky. Stěžovatel nezpochybnil žádný z důkazů pořízených ve správním řízení.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž namítal, že inkriminovaného dne před jízdou žádný alkohol nepožil a že k požití alkoholu došlo až bezprostředně po nehodě v důsledku šoku a jedině z toho důvodu, že se snažil utišit pro něj nesnesitelnou bolest. Uznal, že požití alkoholu i bezprostředně po dopravní nehodě je za normálních okolností rovněž porušením povinností řidiče, avšak znovu zdůraznil, že alkohol požil jen za účelem utišení bolesti, které byly takové intenzity, že nebyl schopen rozumně uvažovat a uvědomovat si, že by mohl jednat protiprávně. S přihlédnutím k těmto okolnostem vyslovil přesvědčení o tom, že k objektivnímu zjištění skutkového stavu věci měl být zajištěn druhý odběr krve, neboť jedině tak mohlo být postaveno najisto, kdy vlastně k požití alkoholu došlo, zda před jízdou, či teprve po dopravní nehodě. Jestliže druhý odběr krve proveden nebyl, nelze než konstatovat, že ohledně zodpovězení této podstatné otázky přetrvávají ve věci pouze spekulace a nikoliv nezvratně zjištěný skutkový stav věci. Ostatně i znalkyně MUDr. V. ve znaleckém posudku konstatuje, že pro nedostatek potřebných údajů nelze určit dobu začátku pití alkoholických nápojů, přičemž ze skutečnosti, že se nepodařilo najít žádnou láhev s alkoholem, znalkyně pouze subjektivně usuzuje, že k pití alkoholu mohlo dojít před jízdou. Žalobce nově uvedl, že až následně se značným časovým odstupem od předmětné dopravní nehody zjistil existenci svědka V. K., (který pracuje ve společnosti Autostop s. r. o. Rakovník) způsobilého podat svědectví o tom, že v havarovaném automobilu žalobce byla umístěna „petlahev“ s alkoholem. Tento svědek totiž měl službu právě v den, kdy sem bylo přivezeno havarované vozidlo žalobce a podle jeho vyjádření z vozidla žalobce, resp. z odtahového vozu vypadla ona „petlahev“ potřísněná krví, kterou však svědek vyhodil, protože jí nepřikládal žádný význam. Žalobce navrhl doplnit dokazování výsledkem tohoto svědka, neboť jeho výpověď by mohla být podstatným důkazem v jeho prospěch. Dále namítal, že nebyly dodrženy zákonné lhůty stanovené pro vyřízení věci podle § 106 odst. 3 a § 133 odst. 2 zákona o služebním poměru. Namítal rovněž, že byl zkrácen na svých procesních právech, když nebyla respektována příslušná ustanovení správního řádu o dokazování, především pak § 51 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci řízení včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost přitom správní orgán nemá pouze vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při takovém dokazování. Žalobce však vůbec nebyl vyrozuměn o provádění důkazů ve formě svědeckých výpovědí svědků N., D., P., B. a G., jejichž výpovědi mu byly pouze dány na vědomí zasláním kopií příslušných protokolů, což rozhodně zákonem požadovaný účel nemůže splnit S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce své tvrzení o nesplnění zákonných podmínek pro jeho propuštění ze služebního poměru nedoložil žádným věrohodným důkazem, ani rozumným objektivním vysvětlením. Tvrzení žalobce o tom, že žádný alkohol před jízdou nepožil a teprve postupně si začal vybavovat, že alkohol mohl požit až nehodě vyvracejí svědecké výpovědi M. G. a J. P. Podle žalovaného požití alkoholických

nápojů nepřímo dokazuje i kniha provozu, v níž je záznam o ujetých kilometrech přepisovaný, nečitelný a zmatečný. Svědeckou výpovědí svědka, který se dostavil na místo nehody bezprostředně po nehodě (M. G.) bylo doloženo a prokázáno, že žalobce byl po nehodě na sedačce řidiče a částí těla ležel na sedačce spolujezdce. Vzhledem k charakteru zranění, která utrpěl při dopravní nehodě je pak podle žalovaného absurdní, aby se vzhledem k vážnému poranění pánve sám posadil, vyndal láhev se slivovicí a s vyraženými zuby a roztrženým rtem začal alkohol požívat, a to ještě za situace, kdy upadal do bezvědomí. Tvzení žalobce, že v den dopravní nehody měl v úmyslu předat svému kamarádovi, který očekával narození dítěte, láhev 60% slivovice, kterou měl umístěnou v boční kapse na předních levých dveřích automobilu považuje žalovaný za účelové, nedůvěryhodné a pokoušející se zakrýt jednání žalobce před usednutím do osobního vozidla, neboť žalobce do dne podání žaloby tohoto svého kamaráda neoznačil. K požadavku žalobce na provedení druhého odběru krve za účelem zjištění, kdy došlo k požití alkoholu (zda před jízdou či teprve po jízdě) žalovaný uvedl, že žalobce opomíjí § 47 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, podle kterého je řidič povinen zdržet se požití alkoholických nápojů a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do příjezdu policisty v případě, že účastníci nehody jsou povinni ohlásit nehodu policistovi. Povinnost druhého odběru neukládá žádné ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích. Pokud žalobce na podporu svého tvrzení uvádí nového svědka V. K., je podle žalovaného s podivem, že tento svědek nesvědčil na policii. Tento svědek je jistě obeznámen s povinnostmi, jak s věcmi z havarovaných vozidel zacházet a je tedy nepravděpodobné, aby vyhodil věci nalezené ve vozidle. Rovněž je s podivem, že žalobce tuto skutečnost nesdělil žalovanému v průběhu řízení o odvolání nebo i později (ihned po jejím zjištění), aby jím uvedená skutečnost mohla být bezprostředně ověřena a případný důkaz zajištěn. Žalovaný vyjádřil nesouhlas s žalobcovou námitkou na údajné nedodržení lhůty podle ustanovení § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru (žalobce se domnívá, že doručené rozhodnutí o propuštění musí být ve lhůtě dvou měsíců i pravomocné), neboť má za to, že ustanovení § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru tuto povinnost služebnímu funkcionáři neukládá. V této souvislosti žalovaný poukázal na stanovisko pléna Nejvyššího soudu sp. zn. S 296/99, podle kterého se pro splnění podmínky uvedené v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru nevyžaduje, aby rozhodnutí služebního orgánu ve stanovených lhůtách též nabylo právní moci. Ke lhůtě stanovené v § 133 odst. 2 cit. zákona pak žalovaný uvedl, že tato lhůta je lhůtou pořádkovou a její nedodržení nemá žádný vliv na práva účastníků řízení. K názoru žalobce, že si žalovaný prodloužil lhůtu stanovenou pro rozhodnutí o odvolání „podle toho, jak se mu to hodilo“, žalovaný uvedl, že lhůtu nemohl dodržet v zájmu objektivního posouzení jednotlivých důkazů založených ve spisu. K námitce žalobce, že výpovědi svědků nebyly zaznamenány do protokolu o výpovědi svědka, ale byly zaznamenány toliko ve služebních nebo úředních záznamech policistů PČR OŘ Rakovník, žalovaný uvedl, že tyto záznamy nejsou podle § 130 zákona z dokazování vyloučeny. Jejich využití pro dokazování nelze služebnímu funkcionáři zakázat. Vzdor uvedené skutečnosti však žalovaný považoval za nutné jednotlivé výpovědi svědků ověřit a zaznamenat je do protokolu o výpovědi svědka, včetně řádného poučení, aby bylo možno konstatovat, že výpovědi svědků byly policisty PČR OŘ Rakovník zaznamenány tak, jak svědci události viděli a zažili. Ve věci bylo rozhodnuto pouze s dvaceti-denním zpožděním, které žalovaný považuje za přiměřené okolnostem projednávané věci, když ke zpoždění došlo v zájmu

objektivního a důsledného zjištění skutkového stavu věci. Žalovaný nesouhlasil ani s námitkou žalobce, že byl zkrácen na svých procesních právech (nebyla respektována příslušná ustanovení správního řádu o dokazování především ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu), neboť je zde zvláštní zákon, který obsahuje v hlavě deváté ustanovení o řízení, přičemž v § 130 tohoto zákona je konkrétně stanoven postup při dokazování. Jedná se o specifický druh dokazování podle zvláštního zákona, nikoli podle správního řádu. Řízení ve věcech služebního poměru je řízením svého druhu a proto se ustanovení správního řádu na rozhodování v těchto věcech neužije. Námitku žalobce, že svědecké výpovědi svědků N., D., P., B. a G. mu byly pouze dány na vědomí zasláním kopií příslušných protokolů podle názoru žalovaného vyvrací záznam o vyrozumění ze dne 6. 2. 2006, z něhož vyplývá, že tohoto dne byl JUDr. Bělecký (advokát zastupující žalobce) v 7:55 hod. telefonicky vyrozuměn, že jako zástupce žalobce má právo se seznámit se svědeckými výpověďmi, které byly do spisu doplněny. JUDr. Bělecký po vyrozumění požádal o fotokopie uvedených svědeckých výpovědí, které převzal dne 6. 2. 2006 v 10:55 hod. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by zástupce žalobce, či sám žalobce měl výhrady k těmto svědeckým výpovědím nebo požadoval jejich doplnění. Žalovaný navrhl, aby městský soud žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 11. 12. 2007, č. j. 6 Ca 84/2006 – 47, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Neshledal důvodnou námitku žalobce, že služebním funkcionářem nebyl úplně zjištěn skutečný stav věci, odůvodňovanou tím, že nebyl proveden druhý odběr krve (kterým by bylo postaveno najisto, zda k požití alkoholu došlo před jízdou nebo po nehodě), neboť správní orgán prvního stupně měl v době vydání svého rozhodnutí k dispozici řadu důkazů svědčících o porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, a to protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 14. 11. 2005, č. j. ORRA-910/DN-HA-2005, úřední záznamy, ve kterých bylo zachyceno vyjádření osob přítomných na místě dopravní nehody (G., B., N., D. a P.), záznam služebních funkcionářů Policie ČR okresního ředitelství Rakovník a protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem, z kterého vyplývá, že v krvi žalobce bylo zjištěno 1.57 g/kg alkoholu. Z těchto podkladů bylo zjištěno, že žalobce byl při dopravní nehodě vážně zraněn, z vozidla musel být vyprošťován a v samotném automobilu ani v jeho okolí nebyla nalezena žádná láhev, která by obsahovala alkohol. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaného pak bylo důkazní řízení doplněno tak, že shora uvedené osoby byly znovu vyslechnuty jako svědci, přičemž zopakovaly svá původní tvrzení, ze kterých vyplývá, že nezaregistrovaly, že by žalobce po nehodě cokoliv pil, a že v místě nehody neviděly žádnou láhev. S ohledem na charakter utrpěných zranění a vzhledem k tomu, v jaké situaci se žalobce ve vozidle po nehodě nacházel, se tak městskému soudu jevil závěr žalovaného, že žalobce požil alkoholické nápoje před jízdou jako logický a mající oporu ve zjištěném skutkovém stavu. Za této situace nepovažoval dokazování za neúplné, aniž by pro posouzení věci pokládal za potřebné provedení druhého odběru krve požadovaného žalobcem. Přisvědčil žalovanému, že tvrzení žalobce, že se napil slivovice až po dopravní nehodě, se s přihlédnutím ke zjištěným skutečnostem jeví jako účelové. K tomu, že se žalobce na podporu svého tvrzení dovolával výpovědi svědka V. K., ze společnosti Autostop Rakovník, s. r. o., městský soud uvedl, že tento svědek vyslechnutý v rámci přestupkového řízení vedeného před Městským úřadem Rakovník nepotvrdil, že by

PET láhev s alkoholem byla v havarovaném vozidle žalobce, ale pouze uvedl, že ležela poblíž vozidla v objektu společnosti Autostop Rakovník, s. r. o., kam bylo vozidlo po nehodě odvezeno k zajištění. Stejně tak znalecký posudek MUDr. P. – T. vypracovaný v rámci uvedeného řízení nemůže s ohledem na provedené důkazy zvrátit závěr žalovaného o tom, že žalobce řídil vozidlo pod vlivem alkoholu.

Městský soud poukázal na skutečnost, že také v přestupkovém řízení správní orgán tyto důkazy spolu s dalšími, které jsou shodné s důkazy, ze kterých vycházel služební funkcionář, vyhodnotil tak, že tvrzení žalobce o požití alkoholických nápojů až po dopravní nehodě neprokazují. Žalobce byl, byť nepravomocně, uznán vinným ze spáchání přestupku pro jízdu po požití alkoholických nápojů, přičemž přestupkové řízení bylo zastaveno pouze pro uplynutí lhůty k projednání přestupku ve smyslu § 20 odst. 1 věta první, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, nikoliv pro to, že by přestupkový orgán dospěl k závěru, že by se žalobce nedopustil jednání, které je mu kladeno za vinu. S ohledem na shora uvedené městský soud uzavřel, že žalovaný dostatečným způsobem zjistil skutkový stav věci, při hodnocení důkazů se řádně vypořádal se všemi důkazy jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, hodnocení důkazů odpovídá zásadám logiky a učiněné skutkové závěry mají oporu v provedených důkazech. Služební funkcionář oprávněně zhodnotil zjištěné skutečnosti jako porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, neboť právě žalobce jako příslušník Policie ČR si měl být vědom toho, že řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholických nápojů je nebezpečné a nepřípustné, neboť ohrožuje nejen život a majetek samotného řidiče ale i ostatních účastníků silničního provozu. Nedůvodnou shledal městský soud také další námitku žalobce, podle které v dané věci nebyla dodržena lhůta stanovená v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru. Při jejím hodnocení vycházel ze stanoviska pléna Nejvyššího soudu ČR sp. zn. S 296/99, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS, svazek 2, ročník 2000, na str. 96, z něhož vyplývá, že pro splnění podmínky uvedené v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru se nevyžaduje, aby rozhodnutí služebního funkcionáře ve stanovených lhůtách též nabylo právní moci. V daném případě se žalobce předmětného jednání dopustil dne 14. 11. 2005, přičemž rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 24. 11. 2005 převzal dne 28. 11. 2005, tedy před uplynutím lhůty dvou měsíců od dne, kdy služební funkcionář zjistil důvod propuštění. Městský soud nepřisvědčil ani námitce žalobce týkající se nedodržení lhůty 60 dnů pro rozhodnutí o odvolání stanovené v § 133 odst. 2 zákona o služebním poměru. Konstatoval, že tato lhůta byla překročena z důvodu potřebného došetření a objektivního zjištění skutečného stavu věci, a o jejím překročení byl právní zástupce žalobce písemně informován. Lhůta stanovená v tomto ustanovení je přitom lhůtou pořádkovou, jejíž nedodržení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.

Městský soud neshledal důvodnou ani další námitku žalobce, že byl zkrácen na svých procesních právech nerespektováním příslušných ustanovení správního řádu o dokazování (především ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu), především tím, že nebyl vyrozuměn o provádění důkazů ve formě svědeckých výpovědí svědků a tyto výpovědi mu byly pouze dány na vědomí zasláním kopií příslušných protokolů. Městský soud k této námitce uvedl, že služební zákon ve znění platném ke dni vydání napadeného rozhodnutí obsahoval v části první, hlavě deváté komplexní procesní úpravu, která představuje speciální právní úpravu ve vztahu k úpravě ve správním řádu a jako taková se použije přednostně. Správní řád se tedy nepoužije na ty případy, na které dopadá zvláštní

komplexní úprava provedená zákonem o služebním poměru. Z ustanovení § 130 zákona o služebním poměru, které představuje speciální úpravu postupu při dokazování podle tohoto zákona ve vztahu k úpravě ve správním řádu nevyplývá povinnost žalovaného vyrozumět žalobce o provádění důkazů ve formě svědeckých výpovědí. Z obsahu správního spisu vyplývá, že zástupce žalobce JUDr. Bělecký byl telefonicky vyrozuměn o tom, že má právo se seznámit se svědeckými výpověďmi, které byly do spisu doplněny. JUDr. Bělecký požádal o fotokopie uvedených svědeckých výpovědí, které v uvedený den převzal. K těmto výpovědím ani k dalším podkladům nevznesl žalobce ani jeho zástupce žádné připomínky či výhrady a nepožadoval jejich doplnění. Městský soud tak dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve svých procesních právech zkrácen, když před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně měl možnost se k věci vyjádřit a stejně tak tomu bylo i v řízení o odvolání, kdy mu bylo umožněno nahlédnout do spisu a z doplněného spisového materiálu mu byly poskytnuty fotokopie protokolů o výpovědi uvedených svědků.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel poukázal na své argumenty uvedené v žalobě a zdůraznil, že rozhodnutí žalovaného pro něj představuje velice závažný zásah do jeho života, neboť byl zbaven svého zaměstnání u policie, kde pracoval k plné spokojenosti nadřízených celou řadu let. Proto měl být kladen značný důraz na objektivní zjištění skutkového stavu v zájmu toho, aby konečné rozhodnutí nepřipouštělo jakékoliv nejasnosti. To se však podle názoru stěžovatele nestalo, když nebyl zajištěn druhý odběr jeho krve po nehodě, kterým by mohlo být najisto postaveno, kdy ve skutečnosti alkohol požil (zda před jízdou nebo až po dopravní nehodě v důsledku utrpěného šoku a neúnosných bolestí). Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že pokud takový odběr krve proveden nebyl, musí o této podstatné otázce přetrvávat nejasnosti a spekulace a není tak možné uzavřít, že byl nezvratně zjištěn skutečný stav věci. Poukázal na konstatování znalkyně V., že pro nedostatek potřebných údajů nelze určit dobu počátku pití alkoholu. Stejně jako již v žalobě namítal, že nebyly dodrženy zákonné lhůty pro vyřízení věci stanovené v § 106 odst. 3 a § 133 odst. 2 zákona o služebním poměru a především zdůraznil, že byl zkrácen na svých procesních právech tím, že nebyl včas vyrozuměn o provádění důkazů svědeckými výpověďmi svědků N., D., P., B. a G., když mu tyto svědecké výpovědi byly pouze dány na vědomí zasláním kopií příslušných protokolů. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2007, č. j. 6 Ca 84/2006 – 47, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti námitkám stěžovatele nepřisvědčil. Vyjádřil přesvědčení, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě objektivně a dostatečně zjištěného skutkového stavu a má oporu jak ve spisovém materiálu, tak i v zákoně. Poukázal na služební zařazení stěžovatele (vedoucí služební funkcionář) a na zvýšené nároky z hlediska pracovní kázně, etiky, dodržování právních předpisů, odbornosti a profesionality, které jsou kladeny na policisty ve služebním poměru. Žalovaný nesouhlasil se závěrem stěžovatele, že měl být proveden druhý odběr krve ke zjištění, kdy došlo k požití alkoholu, zda před jízdou či teprve po jízdě. Zdůraznil, že žádný právní předpis nestanoví povinnost provést následný odběr krve a znovu upozornil

na ustanovení § 47 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, které řidiči ukládá povinnost zdržet se požití alkoholických nápojů a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do příjezdu policisty. Podle názoru žalovaného stěžovatel v průběhu správního řízení nedoložil důkazy, které by vyvrátily skutečnosti zjištěné šetřením služebního funkcionáře ve věci nehody a snažil se tak učinit až při jednání před soudem. Stěžovatel se hájil tím, že vezl kamarádovi do Rakovníka láhev slivovice k narození dítěte, ze které se po nehodě napil, přitom ale nebyl schopen si vzpomenout na jméno tohoto kamaráda, ani kam vlastně onu láhev slivovice vezl. Proti stěžovateli svědčí též skutečnost, že když před nehodou odvezl uklízečku paní C., již si nevzpomněl, kde ji vysadil.

Podle názoru žalovaného byla lhůta stanovená v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru dodržena, neboť rozhodnutí o propuštění bylo stěžovateli doručeno před uplynutím lhůty dvou měsíců; ostatně ke stejnému závěru dospěl také městský soud. Lhůta uvedená v § 133 odst. 2 téhož zákona je přitom lhůtou pořádkovou, která byla překročena jen z důvodu objektivního došetření věci a o jejím nedodržení byl stěžovatel informován. Nedodržení této lhůty nemělo za následek nezákonnost rozhodnutí žalovaného. K námitce stěžovatele, že byl zkrácen na svých procesních právech, žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě a poukázal na skutečnost, že městský soud tuto námitku neshledal důvodnou. K důkazu v podobě dodatečně nalezené zakrvácené pet láhve s údajným zbytkem alkoholu, kterou neviděly osoby, které se na místo dopravní nehody dostavily bezprostředně poté, co se stala a která nebyla zajištěna při vyprošťování stěžovatele z havarovaného vozidla a nebyla nalezena ani při „zpracovávání“ dopravní nehody a kterou měl zajistit a následně vyhodit V. K., žalovaný uvedl, že stěžovatel tento důkaz navrhl až v žalobě, přičemž při ústním jednání vyšlo najevo, že se jedná o známého stěžovatele, čímž se navržené svědectví stalo nevěrohodným a bez příslušné důkazní hodnoty. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hledisek stanovených v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolával důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu

soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Z obsahu správního spisu Policie ČR, Okresního ředitelství Rakovník Nejvyšší správní soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:

Ve správním spise je založen záznam o nehodě v silničním provozu ze dne 14. 11. 2005, č. j. ORRA 901/DN - HA - 2005, sepsaný pprap. J. H., v němž je mj. uvedeno, že k nehodě došlo dne 14. 11. 2005 ve 14:15 hod, nehoda byla nahlášena ve 14.18 hod. Při nehodě utrpěl řidič (jediný přítomný ve vozidle) JUDr. R. K., těžké zranění obou dolních končetin a zranění obličejové části; alkohol vzhledem k charakteru zranění nebylo mono vyloučit dechovou zkouškou, proto byl nařízen odběr krve. Pokud jde o technické údaje poškozeného vozidla, došlo m. j. k poškození chladiče, přední masky, motoru, víka motoru, předního nárazníku, předního spojleru, obou předních blatníků, pravého předního podběhu, pravého předního disku, pravé přední pneumatiky, závěsu kola . Pravé i levé přední dveře byly promáčklé, stejně jako přístrojová deska, volant, pedály řízení, sklo pravých předních dveří, pravé přední zrcátko a pravý práh. Na místě byla provedena fotodokumentace nehody, bylo přítomno vozidlo odtahové zkoušky, hasičského záchranného sboru, rychlé lékařské pomoci a zjištěna totožnost svědků. Prohlídkou interiéru vozidla bylo zjištěno, že bezpečnostní pás nebyl (vzhledem k jeho stavu po nehodě u zranění řidiče) použit. Věci nalezené ve vozidle a v zavazadlovém prostoru byly zajištěny a jednalo se o mobilní telefon, plechový 20 litrový kanystr s polovičním obsahem, autolano a lékárnička. Jiné než zajištěné věci, alkoholické či jiné nápoje, nebo jejich obaly nebyly ve vozidle ani v jeho okolí nalezeny. Odběr krve byl proveden téhož dne v 15:30 hod. a rozbořem krve ze dne 15. 11. 2005 bylo v krvi stěžovatele zjištěno množství alkoholu 1,57 g/kg.

Svědék nehody A. B. podle úředního záznamu ze dne 14. 11. 2005 vypověděl, že jel se svým vozidlem po silnici ve směru od Rakovníka na Kněževěs. V protisměru míjel osobní vozidlo Škoda zelené barvy. Obě vozidla jela rychlostí přibližně 60 km/h. Poté co se vozidla minula, podíval se do zpětného zrcátka, zahlédl kouř a vozidlo v příkopu. Vozidlo nejelo nijak rychle a nedokáže si proto vysvětlit, co řidič dělal a proč vjel vpravo mimo vozovku.

M. G. do úředního záznamu pořízeného na místě dopravní nehody dne 14. 11. 2005 uvedl, že jel ze zaměstnání po 14 hodině po silnici od Rakovníka na Kněževěs a spatřil vlevo u stromu havarované vozidlo. Když přišel k havarovanému vozidlu, spatřil uvnitř zraněného řidiče, který ležel tělem přes obě přední sedadla, a proto nebyl ze silnice vidět. Řidič byl na první pohled vážně zraněn a neschopen pohybu, mluvil proto na něj a on něco málo řekl. Vlastní nehodu však svědek neviděl, k situaci na silnici před příjezdem k místu dopravní nehody uvedl, že před ním jelo ve větší vzdálenosti vozidlo, jehož řidič se poté také přihlásil jako svědek (B.), za ním jela vozidla až ve větší vzdálenosti a v protisměru nejela žádná vozidla. Nevšiml si jinak ničeho neobvyklého, ani manévru nějakého vozidla či pohybu zvěře. Po celou dobu byl u zraněného řidiče, který nebyl schopen pohybu. Nevšiml si, že by ve vozidle byla nějaká láhev, tu by upozoroval, když vypínal zapalování a světla. Za jeho přítomnosti stěžovatel alkohol nepožil.

Ze služebního záznamu ze dne 14. 12. 2005 vyplývá, že téhož dne byli požádáni o podání vysvětlení S. N. a L. D., kteří dne 14. 11. 2005 prováděli jako hasiči Hasičského záchranného sboru Rakovník zákrok u dopravní nehody stěžovatele. Uvedli, že museli dveře u řidiče vyvrátit a dveře u spolujezdce vystříhnout, aby mohli stěžovatele vyprostit z havarovaného vozidla. Při vystřihávání k nim stěžovatel mluvil, aby nic nestříhali, že k tomu nedává souhlas, a že když mu pomůžou, tak vyleze sám. V době zákroku si nevšimli žádné láhve s alkoholem. Po naložení havarovaného automobilu na odtahové vozidlo na místě z auta nic nezůstalo, neboť vše bylo naloženo do vozidla. Řidič sanitky mluvil v tom smyslu, že je ze stěžovatele cítit alkohol.

Dne 14. 12. 2005 byl požádán o vysvětlení J. P., řidič sanitky, který dne 14. 11. 2005 byl na výjezdu u nehody osobního automobilu, který řídil stěžovatel. Uvedl, že po příjezdu na místo nehody - před vystřiháním z havarovaného vozu - stěžovatele v nezbytné míře ošetřili. Když se mu díval do jeho úst, zda nespolknul nějaké zuby, protože měl tři zuby vyražené, tak z jeho úst zřetelně cítil zápach alkoholu. Uvedl, že na místě žádnou láhev od alkoholu neviděl a vyjádřil přesvědčení, že stěžovatel vzhledem k jeho zranění (vyražené zuby, roztržený ret, který mu visel) ani žádný alkohol pít nemohl.

Podle služebního záznamu ze dne 16. 11. 2005 (zpracovaného mjr. Bc. J. K. a pplk. L. R.) paní Z. C. (spolupracovnice stěžovatele) v podaném vysvětlení uvedla, že dne 14. 11. 2005 vyjela společně se stěžovatelem kolem 10:00 hod do Rakovníka zajistit obědy pro policisty OOP Hořesedly, kde ji stěžovatel vysadil na náměstí s tím, že v 10:45 hod. budou odjíždět na dopravní inspektorát. V 10:45 hod. společně s kpt. Bc. K. odjeli na dopravní inspektorát, kde vzala do jídlonosičů oběd pro sebe a pro policisty, sedla si do auta, kde si četla noviny a čekala na odjezd do Hořesedel. Stěžovatel odešel s kpt. Bc. K., ale kam to neví. Poté jeli přímo do Hořesedel, kde ji stěžovatel odvezl přímo k domu, kde bydlí. Na dotaz, zda se jí stěžovatel jevil pod vlivem alkoholu, nebo jeho chování bylo nějak jiné uvedla, že nikoli, že jí připadal normální.

Dne 16. 11. 2005 podal vysvětlení kpt. Bc. P. K., který uvedl, že dne 14. 11. 2005 před 11:00 hod. byl stěžovatel u něj v kanceláři. Zde vypili kávu a krátce po 11 hod. společně odjeli s paní C. na DI. Zde byli na obědě, po kterém společně odešli na SKPV II. oddělení s por. Mgr. S., kde se zdrželi asi půl hodiny. Stěžovatel odešel chvíli před kpt. Bc. K., protože na něj čekala paní C. a kpt. Bc. K. odešel chvíli po něm, protože jel společně s policisty OOP Rakovník na oddělení. Na dotaz zda stěžovatel u něj, či u por. Mgr. S. požíval alkohol odpověděl, že nikoliv.

Dne 16. 11. 2005 podal vysvětlení por. Mgr. J. S., který uvedl, že dne 14. 11. 2005 šel po obědě společně se stěžovatelem a kpt. Bc. K. k sobě do kanceláře, kde se zdrželi asi půl hodiny. Kolem 12:30 stěžovatel a kpt. Bc. K. odešli. Na dotaz, zda stěžovatel požil nějaký alkohol uvedl, že nikoli a ani se mu nezdálo, že by stěžovatel byl v podnapilém stavu.

Do služebního záznamu ze dne 23. 11. 2005, sepsaného ve Fakultní nemocnici Praha Motol na oddělení jednotky intenzivní péče, stěžovatel ke skutečnostem ohledně jeho dopravní nehody uvedl, že měl s sebou plastovou láhev s asi půl litrem slivovice umístěnou ve dveřích řidiče, kterou vezl kamarádovi do Rakovníka, ale kterému

kamarádovi si nyní nevzpomíná. Pamatuje si pouze to, že na silnici „byl kanec velký jako prase“, kterému se chtěl vyhnout. Proto strhnul řízení vpravo s tím, že „vlítne“ na pole, ale bohužel narazil do stromu. Z jaké strany kanec vyběhnul neuvedl, neboť si tuto věc pamatuje pouze útržkovitě. Potom si pamatuje pouze hroznou bolest a že se probral až když ho vezli na operační sál. Alkohol před jízdou v žádném případě nepožil, ale asi se napil slivovice, kterou vezl kamarádovi.

Z úředního záznamu praporčíka R. S. ze dne 16. 11. 2005 bylo zjištěno, že v době kolem 13:30 hodin zaregistroval příjezd stěžovatele na OOP Hořesedly. Zaslechl při bouchnutí vchodových dveří a jeho zvolání „už jsem tady“. Aniž by se viděli, zaslechl po 10 – 15 minutách opět zvolání stěžovatele: „Ulož mi pistoli do trezoru, měj se, uvidíme se zítra“. Čas odchodu stěžovatele z obvodního oddělení mohl být kolem 13:50 – 14:00 hodin. Zda v době odchodu byl pod vlivem alkoholu uvedený nevěděl, neboť stěžovatele neviděl, ale pouze jej slyšel.

Z úředního záznamu pořízeného dne 24. 11. 2005 policejním orgánem - podporučíkem J. Č. vyplývá, že při šetření dopravní nehody odvolatele zjistil, že jmenovaný má zranění v obličeji (na rtu a v ústech), proto nebylo možné provést dechovou zkoušku. Poté, co byl stěžovatel uložen do vozidla rychlé záchranné pomoci, sdělila ošetřující lékařka, že z jeho dechu je cítit alkohol; proto byl vyžádán odběr krve na zkoušku na alkohol. Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2005 ředitel PČR OŘ Rakovník rozhodl o ustanovení znalce z oboru soudního lékařství RNDr. D. V. za účelem zjištění hladiny alkoholu v krvi stěžovatele v době nehody dne 14. 11. 2005. Z posudku uvedené znalkyně, který však byl k dispozici až odvolacímu orgánu, ze dne 1. 12. 2005 vyplývá, že posouzením hladiny alkoholu v krvi stěžovatele nelze určit dobu začátku pití alkoholických nápojů pro nedostatek dalších údajů. Vzhledem k druhu zranění řidiče a k tomu, že při ohledání místa nehody nebyly ve vozidle ani v jeho blízkém okolí nalezeny alkoholické či jiné nápoje, ani obaly od nich, lze usuzovat, že k požití alkoholu došlo před započatím jízdy. Naměřená hladina 1,57 ‰ alkoholu v krvi odebrané v 15:30 hodin, tj. za 75 minut po nehodě, odpovídá požití 85,5 g alkoholu (např. 2,6 dcl 42 % lihoviny). Znalkyně uzavřela, že hladina alkoholu v krvi řidiče v době lékařského vyšetření dopravní nehody odpovídá stavu středně těžké opilosti, která se vyznačuje poruchami vnímání a koordinace pohybů.

Ve služebním záznamu ze dne 14. 12. 2005 funkcionáři PČR OŘ Rakovník zaznamenali (již v průběhu odvolacího řízení) výpovědi svědků událostí, G., B., P., N. a D., kteří zopakovali svou výpověď učiněnou bezprostředně po nehodě. Všichni shodně uvedli, že v době prováděného zákroku si na místě nevšimli žádné lahve s alkoholem a po naložení havarovaného vozidla na odtahovou službu na místě z auta nic nezůstalo. Svědek L. D. uvedl, že řidič sanitky hovořil o tom, že to z řidiče havarovaného vozidla, který naboural „táhne“, tj. že je z něj cítit alkohol. Řidič sanitky J. P. uvedl, že stěžovatele dříve než byl vystříhán z havarovaného vozu v nezbytné míře ošetřil, díval se mu též do úst, a z jeho úst cítil zápach po alkoholu; láhev od alkoholu neviděl a je přesvědčen, že vzhledem ke zranění řidiče žádný alkohol pít nemohl.

Ke spisu je připojen též správní spis Městského úřadu Rakovník, odboru dopravu, č. j. OD/2807/2005, z něhož bylo zjištěno, že rozhodnutím uvedeného úřadu ze dne 22. 9.

2006 byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) a f) zákona č. 200/1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a z přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. ch) přestupkového zákona, jejichž skutkovou podstatu měl naplnit porušením ustanovení 4 písm. a) a b), ustanovení § 5 odst. 2 písm. b), ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Za uvedené jednání mu správní orgán prvního stupně uložil podle přestupkového zákona pokutu ve výši 10 000 Kč a zákaz činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 16 měsíců. Byla mu též uložena povinnost uhradit náklady přestupkového řízení. K odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor dopravy, po přezkoumání všech okolností případu a posouzení všech námitek odvolatele, napadené rozhodnutí Městského úřadu Rakovník ze dne 22. 9. 2006, č. j. OD/2807/2006, podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, zrušil a řízení zastavil, a to pouze pro uplynutí lhůty k projednání přestupku ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 věty první zákona o přestupcích. V tomto řízení byl vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, znalkyní MUDr. O. P. – T., která uvedla, že u stěžovatele byla zjištěna tato poranění: tržná rána dolního rtu vpravo, vylomení korunek prvního a druhého řezáku vpravo nahoře, zlomenina kloubní jamky pravého kyčelního kloubu s odlomením přední a zadní hrany kloubní jamky s vykloubením hlavice pravé stehenní kosti a jejím posunem směrem vzhůru, tržná rána na pravém bérce, otevřená zlomenina česky levého kolenního kloubu. Byla rovněž vyslovena diagnóza otřesu mozku. Znalkyně uzavřela, že zjištěné poranění dolního rtu a dvou zubů horní čelisti bylo sice bolestivé, ale jednoznačně nevyklučovalo schopnost požití vícestupňového alkoholu. Otřes mozku je celková povšechná úrazová porucha mozkových funkcí, kdy jedním ze základních příznaků je bezvědomí trvající různě dlouhou dobu a následující bezprostředně po otřesu hlavy. K dopravní nehodě mělo dojít 14. 11. 2005 ve 14:15 hodin, lékař rychlé záchranné služby Rakovník se na místo nehody dostavil ve 14:21 hodin. V té době byl R. K. při vědomí. Před příjezdem lékaře byl u havarovaného vozidla svědek M. G., který uvedl, že R. K. něco říkal, nebyl tudíž v bezvědomí. Sám stěžovatel ve své výpovědi uvedl, že bezprostředně po nárazu vozidla byl při vědomí, bezvědomí u něj nastalo až později, nejednalo se tudíž o bezvědomí v důsledku otřesu mozku, nýbrž jeho příčina mohla být různá – rozvoj šokující bolesti a podobně. Objektivně tedy nelze prokázat, že by po nárazu vozidla do stromu následoval u stěžovatele stav bezvědomí, který byl trval od nárazu vozidla do příjezdu lékaře. V době mezi nárazem vozidla do stromu a příjezdem lékaře mohl tudíž stěžovatel alkohol požit. Jmenovaný utrpěl sice závažné poranění dolních končetin, které mu znemožňovalo aktivní pohyb, neutrpěl však žádné poranění končetin horních, jejichž hybnost byla dobře zachována. Teoreticky tedy nelze vyloučit možnost, že se mohl z popsané polohy vzepřít za pomoci rukou a dosáhnout do úložného prostoru levých předních dveří vozidla. Ve zmíněném spise je též založen znalecký posudek RNDr. D. V. ze dne 23. 6. 2006, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, která uvedla, že jde o doplněk ke znaleckému posudku ze dne 1. 12. 2005, vypracovaného pro potřeby policie. K otázkám správního orgánu uvedla, že aktuální hladina alkoholu 1,57 g/kg v krvi odebrané řidiči v 15:30 hodin, tedy hodinu a 15 minut po nehodě, odpovídá 85,5 g alkoholu požitého. Toto množství je obsaženo v 1,8 dcl 60 % slivovice, požitý bezprostředně po nehodě ve 14:15 hodin. Pokud by řidič bezprostředně po nehodě toto množství vypil bylo by dosaženo této koncentrace v době odběru krve v 15:30 hodin. Dále

uvedla, že odběr krve k vyšetření na alkohol by proveden do dvou zkumavek, jedna byla odeslána k vyšetření do Ústřední laboratoře Vojenské fakultní nemocnice, druhá na oddělení pro klinickou a soudní toxikologii Krajské nemocnice v Liberci. První vzorek byl též den vyšetřen a to s výsledkem shora uvedeným, druhý vzorek byl doručen na zmíněné oddělení Krajské nemocnice v Liberci dne 23. 11. 2005 a vyšetřen 24. 11. 2005 s výsledkem 2,04 g/kg. Tento vzorek putoval do místa vyšetření 9 dní a pravděpodobně nebyl uchován v chladu. Mohlo tak dojít k alkoholovému kvašení cukrů, obsaženému v krvi a tím i k navýšení obsahu alkoholu. K dalším okolnostem, které by mohly mít vliv na rozhodování dané věci znalkyně uvedla, že řidič, ač policista, při lékařském vyšetření neuvedl, že pil po nehodě (viz kolonka v protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem), při lékařském vyšetření v bezvědomí nebyl. Další odběr krve, který by mohl potvrdit požití alkoholu po nehodě proveden nebyl. Při jednorázovém vypití většího množství alkoholu se tento nejprve ze zažívacího traktu resorbuje, jeho koncentrace v krvi narůstá a maximální hladiny bývá dosaženo za 90 minut po požití. Potom dochází k odbourávání alkoholu. K potvrzení toho, že řidič pil alkohol skutečně až po nehodě je nutné provést další odběr krve k vyšetření na alkohol.

Kasační námitky stěžovatele lze stručně charakterizovat takto:

Vzdor závažnosti zásahu, jakým je propuštění ze služebního poměru policisty, nebyl správními orgány objektivně zjištěn skutkový stav věci tak, aby konečné rozhodnutí nepřipouštělo jakékoliv pochybnosti, když nebyl zajištěn druhý odběr krve po nehodě, jímž by mohlo být postaveno najisto, kdy ve skutečnosti alkohol požil. Stěžovatel poukázal v tomto směru na závěr znaleckého posudku znalkyně MUDr. V.

Porušení objektivity při zjišťování skutkového stavu spatřoval též v tom, že nebyl včas předem vyrozuměn o provádění důkazů svědeckými výpověďmi svědků N., D., P., B. a G. odvolacím správním orgánem, když tyto svědecké výpovědi byly pouze dány na vědomí zasláním kopií příslušných protokolů; tím byl podle jeho názoru výrazně zkrácen na svých procesních právech.

Konečně namítal, že správními orgány nebyly dodrženy zákonné lhůty pro vyřízení věci stanovené v § 106 odst. 3 a § 133 odst. 2 zákona o služebním poměru.

O těchto přípustně uplatněných námitkách Nejvyšší správní soud uvážil následovně, vycházeje přitom ze skutkových okolností a právní situace v době, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí žalované:

Služební poměr příslušníka Policie České republiky je poměrem práva veřejného a jako takový je ovládán soustavou přísně vymezených povinností a práv příslušníků. Jedním ze zvláštních znaků tohoto vztahu je existence služební přísahy. Podle jejího textu (§ 6 odst. 2 zákona o služebním poměru) příslušník slibuje mimo jiné být čestným, statečným a ukázněným. Tento závazek na sebe vzal stěžovatel ze své vůle a trvá po dobu, dokud nepřestal být příslušníkem Policie České republiky, tedy samozřejmě při plnění služebních povinností, ale rovněž i mimo tuto dobu; vlastnosti jako je čest, statečnost a ukázněnost jsou totiž natolik spjaté s postavením příslušníka Policie České republiky, který vůči ostatním občanům je nadán významnými pravomocemi, že tyto požadavky na

jeho chování, jednání a vystupování se uplatňují i mimo dobu služby (srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publ. po č. 231/2004 Sb. NSS). Svým chováním v době služby i mimo tuto dobu totiž příslušník Policie ČR ovlivňuje pověst a věrohodnost této instituce, ale rovněž vážnost každého jednotlivého policisty. Jednání a chování policisty, pokud je v rozporu se závazkem přísahy chovat se čestně, statečně a ukázněně, tak může nepochybně – s ohledem na panující názory morální a společenské – stavět Policii ČR do nepříznivého světla. Evidentním smyslem tohoto závazku je vyvarovat se všeho, co by mohlo zmenšit důvěru a úctu, kterou postavení příslušníka Policie České republiky vyžaduje. O konstitutivním významu přísahy svědčí § 6 odst. 3 zákona o služebním poměru, jenž stanoví, že služební poměr končí dnem, kdy policista odmítne složit služební přísahu. Služební přísaha tedy obsahuje dobrovolně a vědomě převzatý závazek, jehož porušení může vést až k propuštění ze služebního poměru.

Z uvedeného je patrné, že pro posouzení věci není až tak rozhodné, zda se policista uvedeného jednání dopustil v době služby či mimo tuto službu, neboť požadavky na jeho chování, jednání a vystupování se uplatňují i mimo tuto službu. Rozhodující je, zda pod vlivem alkoholických nápojů řídil motorové vozidlo, se kterým havaroval, či nikoliv. Pokud by toto jednání (chování) bylo potvrzeno, jednalo by se nepochybně o porušení služební přísahy takového charakteru a intenzity, které naplňuje pro propuštění ze služebního poměru policisty.

Důvod propuštění, který byl uplatněn vůči stěžovateli [§ 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru], totiž předpokládá porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, druhou skutkovou podstatou zde uvedenou je porušení služební povinnosti zvláště závažným způsobem. Pro naplnění těchto podstat je nutno shledat buď porušení služební přísahy nebo porušení služební povinnosti (případně jistě i obojího) a to v intenzitě dosahující zvláštní závažnosti. Porušení služební přísahy nebo služební povinnosti může být podle okolností kvalifikováno jako kázeňský delikt, správní delikt, či dokonce trestný čin, nemusí tomu však tak být vždy a nutně. Pokud je pro jednání, v němž se spatřuje porušení služební přísahy či služební povinnosti, vedeno příslušné řízení, není jeho pravomocné ukončení předpokladem pro to, aby mohlo být konstatováno porušení služební přísahy či služební povinnosti; služební funkcionář rozhodující o propuštění musí rozhodnout na základě takového zjištění skutkového stavu věci, který nezavdává pochybnosti o skutkovém ději a podřadí jej pod právní důvod propuštění, přičemž musí zvláště odůvodnit intenzitu, která je pro důvod propuštění nezvratná. Řízení o propuštění se tedy vede jako řízení samostatné, které není závislé na výsledku řízení kázeňských, správních či trestních. Tyto závěry sdílí soudy ve správním soudnictví již řadu let, byly příslušným způsobem publikovány (srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publikované pod č. 112/2004 Sb. NSS, č. 201/2004 Sb. NSS). Propuštění ze služebního poměru není za těchto okolností porušením presumpce nevinoty, a to ani v případě, půjde-li o totéž jednání, o němž se vede trestní řízení; tento právní závěr byl rovněž podroben testu v souladu s ústavním pořádkem, přičemž Ústavní soud jej shledal s ústavními principy zcela konformním (sp. zn. I. ÚS 529/03). V posuzované věci tedy pro řízení o propuštění ze služebního poměru není určující, že řízení o přestupku bylo zastaveno v odvolacím řízení proto, že uplynula lhůta pro jeho vydání a zejména není rozhodující, že nepravomocným rozhodnutím správního orgánu I. stupně rozhodujícím o přestupku byl stěžovatel uznán vinným z jeho spáchání, a to ani za situace, kdy jednání,

kteřé bylo podle rozhodnutí služebních funkcionářů příčinou propouštěcího aktu, bylo totožné s jednáním, o němž se vedlo výše uvedené řízení (řízení motorového vozidla po požití alkoholického nápoje a zavinění dopravní nehody). Původní námitka stěžovatele (v žalobě) směřující tak k podmíněnosti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru pro porušení služební přísahy existencí jiného rozhodnutí, kterým by bylo autoritativně rozhodnuto o určitém porušení právních povinností, tedy neobstojí.

Dominantní stěžovatelovou kasační námitkou je výtku služebnímu funkcionáři, že nedostatečně objektivně zjistil skutkový stav věci v zájmu toho, aby rozhodnutí nepřipouštělo jakékoliv nejasnosti. V tomto směru poukazuje jednak na absenci druhého odběru krve a dále pak na provedení výsledku svědků bez přítomnosti stěžovatele či jeho zástupce. Všechny tyto výtky stěžovatele směřují k tomu, aby byla potvrzena jeho verze, podle níž nepožil alkoholický nápoj před dopravní nehodou, ale až v důsledku trýznivých bolestí a utrpeného šoku bezprostředně po ní z plastové lahve se slivovicí, kterou měl údajně v automobilu umístěnou. K tomu nutno dodat, že podle § 47 odst. 2 písm. b) zák. č. 361/2000 Sb., je řidič povinen zdržet se požití alkoholických nápojů a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do příjezdu policisty v případě, že účastníci nehody jsou povinni ohlásit nehodu policistovi. V této souvislosti ještě nutno připomenout nařízení Ministerstva vnitra č. 36/1999, které zakazuje policistovi požívání alkoholických nápojů v objektech a na pracovištích policie, ve výkonu služby a před nástupem služby. Předpisy o služebním poměru užívají výraz „výkon služby“ v širším významu. Nejvyšší správní soud zde chápe výkon služby v rozsahu definice uvedené v § 67 cit. výnosu, tedy musí se jednat o činnost vyplývající ze služebního poměru, činnost vykonávanou na rozkaz služebního funkcionáře a nebo činnost, která byla předmětem služební cesty; nelze přitom odhlédnout ani od úkonu bezprostředně s výkonem služby souvisejícího, jímž je nepochybně též cesta ze zaměstnání (ze služby). Z toho plyne, že stěžovatel, i pokud by se napil až po nehodě, požil alkohol v souvislosti s výkonem služby (ostatně ještě v průběhu původně stanovené pracovní doby) a navíc při vědomí povinnosti uložené řidiči v již zmíněném ustanovení § 47 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Jednalo by se tudíž nepochybně též buď o porušení služební přísahy nebo o porušení služební povinnosti zvláště závažným způsobem ve smyslu ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Takové nepřijatelné chování by však bezpochyby nedosahovalo intenzity porušení služební přísahy tak závažným způsobem, které by bylo srovnatelné s chováním, jež je stěžovateli kladeno za vinu a které bylo podkladem pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru.

Pokud jde o stěžovatelem namítané neprovedení druhého odběru krve po nehodě, je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že sice v tomto směru určité nejasnosti ohledně času, kdy stěžovatel alkohol požil, mohl odstranit, jak na to upozorňuje ve svém posudku znalkyně z oboru toxikologie, nicméně, pokud takový odběr proveden nebyl, nelze z toho bez dalšího dovozovat, že by se jinými dostupnými důkazními prostředky nemohlo dospět k závěru, že stěžovatel alkohol požil před jízdou a služební přísahu porušil způsobem, který je mu kladen za vinu. V tomto směru se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s názorem Městského soudu v Praze, že druhý odběr krve jednak neukládá žádný právní předpis a navíc nelze odhlédnout od skutečnosti, že první odběr byl pořízen ve zdravotnickém zařízení v 15.30 hodin, přičemž bezprostředně na to zřejmě nemohlo být

již k dalšímu odběru přikročeno také proto, že stěžovatel byl v důsledku svých těžkých zranění bezprostředně operován. Tuto kasační námitku neshledal tudíž Nejvyšší správní soud důvodnou.

Naopak však jako důvodnou shledal Nejvyšší správní soud námitku stěžovatele, že svědecké výpovědi svědků, kteří se bezprostředně po nehodě dostavili na místo, tj. svědků G., B., N., D. a P., které byly provedeny v průběhu odvolacího řízení, mu byly pouze dány na vědomí, aniž by byl on či jeho zástupce předem upozorněn na provedení těchto výsledků a měl možnost se jich zúčastnit a svědkům klást otázky. K tomu nutno uvést, že řízení o propuštění ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky je zvláštním druhem správního řízení, které je upraveno souhrnem právních norem, které vymezují postavení subjektů tohoto řízení, jejich práva a povinnosti a jejich prostřednictvím regulují proceduru postupu při tomto aktu. Jde o hlavu devátou zákona č. 186/1992 Sb. – ustanovení o řízení, přičemž v § 130 tohoto zákona je konkrétně stanoven postup při dokazování. Podle tohoto ustanovení je k dokazování možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy. Důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutečného stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníků řízení a svědků, znalecké posudky, zprávy, vyjádření a potvrzení orgánů a organizací, listiny, věci a ohledání. Účastník řízení je oprávněn navrhopat na podporu svých tvrzení důkazy. Služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Je nutno souhlasit s Městským soudem v Praze, že jde o speciální právní úpravu, ve které se podle § 2 starého správního řádu tento obecný procesní předpis nepoužije; správní řád se tedy nepoužije na případy, na které dopadá zvláštní komplexní úprava provedená zákonem o služebním poměru. Nejvyšší správní soud je však přesvědčen, že byť z ustanovení § 130 zák. o služebním poměru nevyplývá přímo povinnost žalovaného vyrozumět předem stěžovatele o provádění důkazů ve formě svědeckých výpovědí, nelze z toho dovozovat, že takový postup - tedy nevyrozumění účastníka - je možný a přípustný. I když v tomto směru nelze, ani podpůrně, použít správní řád (řízení bylo zahájeno za účinnosti zákona č. 71/1967 Sb.), je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že i zde je třeba vyjít ze základních zásad a pravidel jakéhokoli řízení (trestního, správního), k nimž patří též zásada materiální pravdy a zásada aktivní účasti účastníků na řízení. Správní orgán (zde služební funkcionář) činí vše potřebné pro co nejúplnější zjištění skutečného stavu věci a postupuje při tom právě v úzké součinnosti s účastníky správního řízení. Není sice vázán jen návrhy účastníků, zjištěné poznatky a získané podklady posuzuje ve vzájemných souvislostech, avšak účastníci řízení mají právo klást otázky svědkům a znalcům, právo i povinnost navrhopat důkazy, které jsou jim známy. Ty jsou pak podkladem pro rozhodnutí. V tomto směru je možno odkázat na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, např. jeho nálezy č. j. II. ÚS 98/1995, ze dne 5. 6. 1996, podle něhož postupem, jímž správní orgán neumožnil přítomnost zmocněného advokáta stěžovatel být přítomen podání vysvětlení podle § 12 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, porušil policejní orgán stěžovatelovo právo podle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje každému právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Tento princip platí nepochybně i v řízení o propuštění ze služebního poměru a byl porušen v daném řízení, neboť služební funkcionář neumožnil stěžovateli ani jeho zástupci být přítomen výslechu osob, které podali svědectví do protokolu sepsaného tímto orgánem.

Skutečnost, že stěžovatel ani jeho právní zástupce se po seznámení s obsahem výpovědi k jejich obsahu nevyjádřili, nemůže toto pochybení služebního funkcionáře dodatečně zhojit. Z uvedeného vyplývá, že nutnost předchozího vyrozumění účastníků o výsledku svědků vyplývá tudíž přímo z Listiny základních práv a svobod, přičemž je možno odkázat např. též na nálezy Ústavního soudu I. ÚS 55/01, v němž Ústavní soud dovozuje, že nelze upřít stěžovateli možnost klást při místním šetření nebo posléze ve vlastním řízení svědku otázky, zejména za situace, kdy z dosud provedeného dokazování nelze bezpečně usoudit na takový stav, kdy je o věci možné spolehlivě rozhodnout. Obdobně se Ústavní soud vyjádřil též ve věcech sp. zn. II. ÚS 232/02, či I. ÚS 54/01.

Je tedy nutno shrnout, že dodržovat uvedené principy musí i správní orgány v řízení o propuštění ze služebního poměru, což znamená, že z důkazů provedených sepisem protokolů o dopravní nehodě, spolu s vyjádřením osob, které se bezprostředně na místo nehody dostavily, ať již zcela náhodných řidičů, či osob, které zde byly na základě své služební povinnosti (rychlé záchranné služby či hasičského sboru) je možno vycházet, pokud tvoří ve svém souhrnu ucelenou a ničím nenarušenou a uzavřenou soustavu důkazů, vzájemně se doplňujících. Pokud sám správní odvolací orgán měl pochybnosti o tomto předpokladu, které Nejvyšší správní soud sdílí, a pokládal za potřebné vyslechnout v tomto směru svědky po poučení o povinnosti vypovídat pravdu a po poučení o následcích případné křivé výpovědi, pak bylo nepochybně právem stěžovatele být takovému výsledku přítomen, aby mohl svědkům klást otázky. V projednávané věci lze připustit, že stěžovatelův popis události, kdy údajně požil alkoholické nápoje až po jízdě, je velmi nepravděpodobný a lze usuzovat na jeho účelovost, nicméně nelze zatím uzavřít, že by dosud provedené dokazování tvořilo ve svém souhrnu ničím nenarušenou soustavu důkazů, které spolehlivě, bez jakékoliv pochybnosti prokazují, že stěžovatel alkohol požil před jízdou a které vylučují stěžovatelovu verzi popisu události. Výpovědi svědků za přítomnosti stěžovatele by měly jakoukoliv pochybnost odstranit.

Naproti tomu nepokládá Nejvyšší správní soud za důvodnou námitku stěžovatele týkající se nedodržení zákonné lhůty pro vyřízení věci stanovené v § 106 odst. 3 a § 133 odst. 2 zákona o služebním poměru, a v tomto směru zcela odkazuje na úplné a přesvědčivé odůvodnění této (žalobní) námitky.

Všechny tyto skutečnosti vedou Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovateli podařilo dovolat důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrzené vady řízení před správním orgánem, spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, tedy Městský soud v Praze, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit a nikoliv bez dalšího zjištěné nedostatky akceptovat a pochybnosti vzešlé z důkazního řízení pominout.

Na městském soudu proto v dalším řízení bude, aby zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, jak má v řízení dále postupovat, přičemž bude vycházet z právního názoru Nejvyššího správního soudu výše již vyjádřeného. Nejvyšší správní soud na tomto místě podotýká, že v žádném případě nevylučuje možnost, že po doplnění dokazování bude skutkový stav věci zjištěn takovým

způsobem, že porušení služební přísahy zvlášť závažným způsobem bude u stěžovatele spolehlivě prokázáno. Znovu však v této souvislosti upozorňuje, že důkazy musí tvořit logickou a ničím nenarušovanou soustavu, která ve svém celku nejen spolehlivě prokazuje všechny okolnosti skutku, pro nějž je propouštěn, ale současně vylučuje možnost jakéhokoliv jiného závěru.

Z uvedených důvodů byl napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; v něm je soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v tomto zrušovacím rozsudku (§ 110 odst. 1 a odst. 3 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu